Webové Aplikace – vyřešené otázky k maturitě

• Autor: Karel Čermák, info@k-cermak.com.

• **Ročník:** 2023.

• Repozitář: https://github.com/K-cermak/SPSE-Maturita.

• **Práva:** Materiály autor zveřejňuje bez záruk a pouze pro osobní nekomerční použití. Šíření těchto materiálů je povoleno pouze s původním (nezměněným) ponecháním této stránky či sdílením na oficiální repozitář uvedený výše.

 Tip: Pro rychlou orientaci v kapitolách lze použít klávesovou zkratku CTRL + F a přejít do funkce Nadpisy.

• **Donate:** Pokud ti mé materiály pomůžou a jsi ochoten ocenit moji snahu nějakou kačkou, můžeš tak učinit přes QR kódy níže: 💙 💙

Účet: 2262692018/3030

o Crypto:

- **BTC:** bclgasgxc552wjglpcm9vt7ucmw6p4zuz007dxh8n4
- **ETH:** 0x29Ca9054B2241aB39010a1434fb50e504EE10871
- LTC: ltclqxpgp3jc5jyem6096n48w48qqrwsrnj5eq9j890
- ADA: addrlq8c89cet02nyql4ygj96s0cz5ntusgzxfzuykfngmaf0zt2ftj7wrayqm7dx52et7k7tkjji2edan0wykww6q4twn79shzx8vn
- DOGE: DCYFq9hPcVJkYKAgttkRXNSAkfbjEmLGdo

 A pokud jsi chudý student a všechny prachy prochlastáš, můžeš mi alespoň dát hvězdičku na GitHub repozitář...

1. HTML – struktura dokumentu, textové prvky stránky

- Popište strukturu HTML dokumentu, informace v hlavičce dokumentu (znaková sada, externí a interní CSS styly, informace pro vyhledávače).
- Uveď te příklady párových a nepárových tagů.
- Popište HTML tagy pro nadpisy, odstavce, seznamy a jejich CSS vlastnosti.
- Popište vnořené seznamy a jejich použití pro vyjížděcí menu.
- Popište kontextuální definice stylů pro vnořené seznamy.

• Rozdělené tagů

- Párovost
  - Párové (hì-h6, div, nav, main, body)
  - Nepárové (img, br, hr, meta tags)
  - Nepovinně párový (p)
- o Dle zabíraného místa
  - Blokové (div, nadpisy, p)
  - Neblokové (strong, a, u)

Meta tagy

- o **Title** titulek v browseru <title>Stránka</title>.
- o **Author** autor webu <meta name="author" content="Karel Čermák">
- o Name popisek pro vyhledávače <meta name="description" content="Můj web">
- o Keywords nepoužívá se <meta name="keywords" content="maturita, web">
- o **Theme-color** nastavení motivu <meta name="theme-color" content="#ffffff">
- Charset UTF-8 kódování <meta charset="UTF-8">

Nadpisy a texty

- o Nadpisy H1-H6
- o Odstavce p

Seznamy

- o **OL** číslovaný seznam
- o **UL** nečíslovaný seznam
- o **LI** položka seznamu

Vnořené seznamy

- Do LI vložím další OL / UL
- CSS ol li ul {..}

2. HTML – layout stránky

- Popište vytvoření layoutu stránky pomocí bloků.
- Jmenujte všechny značky HTML5 pro layout, popište vlastnosti těchto bloků (neplovoucí, plovoucí, chování bloků při vnořování, popište výpočet celkové šířky bloků a způsoby jejich rozmístění vedle sebe či pod sebou).
- Popište principy tvorby responzivních webů včetně Media Queries.

Hlavní bloky

- o div
- o header
- o main
- o footer
- o nav (navigační menu)
- o aside (postranní panel)

• Grid

- o Spíše pro velké monitory, funguje ve dvou osách.
- o https://css-tricks.com/snippets/css/complete-guide-grid/
- o display: grid;
- o grid: 100px 300px / 3fr 1fr
  - splitne na dva řádky (100px a 300px) a 2 sloupce (3/4 a 1/4).

Flexbox

- o Spíše pro mobily, funguje dobře v jedné ose.
- o https://css-tricks.com/snippets/css/a-quide-to-flexbox/
- o flex-direction tok elementů
- o flex-wrap přetýkání prvků
- o justify-content umístění elementů začátek / konec / střed / obtékání
- o align-items vertikální zarovnání elementů nahoře / dole / ve středu
- o align-content vertikální zarovnání celého bloku

Border-box

- o Může změnit chování width v obsahu.
- o content-box width bude 100px, border a padding se nepřičítá k obsahu (bude větší než 100px).
- o border-box border a padding se přičte k obsahu (bude 100px).

• Media Queries

- o @media screen and (min/max-width: xxx px) { CSS code... }
- o Screen / print / all zařízení, není nutno udávat.
- o Způsoby vývoje **mobile first / desktop first**.

Plovoucí bloky

- o float: left / right / none nastaví to, kde má blok obtékat.
- o clear: left / right / both / none zakáže obtékání.
- o Musí být nastavena šířka a musí být blokové (display: block).

3. HTML – obrázky, tabulky, odkazy

- Popište atributy obrázku, způsoby umístění obrázku v textu. Uveďte příklady formátování pomocí CSS. Popište vytvoření plovoucích obrázků umístěných v textu.
- Popište strukturu tabulek, typy buněk, slučování buněk. Uveďte příklady formátování pomocí CSS. Uveďte pseudotřídy pro formátování prvního, posledního, n-tého, lichého či sudého řádku nebo sloupce.
- Vysvětlete absolutní a relativní URL obrázků a hypertextových odkazů, popište atributy odkazu. Uveďte příklady formátování pomocí CSS. Uveďte kontextuální definice stylů (např. odkazů v menu, odkazů v tabulce apod.)

IMG

- o Povinné src a alt.
- O CSS border, height, width...
- o Float IMG plovoucí obrázek, spíše se nepoužívá (float: right).

• Relativní cesta

- o Lepší, pokud se web víc přesouvá.
- o ../slozka/soubor.abc ze složky zpět.
- o slozka/soubor.abc ze současné lokace.
- o /slozka/soubor.abc z rootu (neplést s rootem Linuxu!).

Absolutní cesta

- o Lepší, že je přesně dané.
- o https://cdn.com/file.js přímá URL.

<a>>

- Href, target (_blank).
- o CSS text-decoration.
- o download stáhne soubor.

Tabulky

- HTML table -> tbody / thead -> tr (table row) -> td (table data) / th (table head
   bude tučné).
- o td/th colspan / rowspan 2 sloučí řádky / sloupce (..).
- o CSS border, border-collapse (zruší mezeru mezi buňkami), border-seperate.

Pseudotřída

- o Aplikuje se, pokud je v prvek v daném stavu (například :hover).
- o last-child, first-child, nth-child(even Sudý / odd lichý).
- o Předdefinovaná třída nenastavuje se.

• Oddělovače CSS

- o Čárka (,) více elementů bude mít stejné styly.
- Mezera () všechny elementy následující po předchozím -KONTEXTOVÝ SELEKTOR.
- o **Šipka** (>) element následující pouze po předchozím.
- o **Plus** (+) první následující sourozenec (h1 + p).
- o **Vlnovka** (~) ovlivní všechny sourozence (h1 ~ p) ALT + 126.

4. HTML formuláře

- Popište formulář, vysvětlete metody odeslání dat.
- Vyjmenujte tagy pro prvky formuláře (popisek, textové pole, datumové pole, číselník, rozsah, zaškrtávací pole, přepínače, pole se seznamem, víceřádkové textové pole, tlačítka).
- Uveď te příklady použití různých prvků formuláře.
- Popište důležité atributy formuláře a jeho prvků.
- Jmenujte atributy pro zaškrtnutí zaškrtávacího pole, pro označení jednoho ze skupiny přepínačů a pro výběr určité volby v seznamu.
- Uveďte značku pro vytvoření skupin polí.
- Popište možnosti formátování prvků pomocí CSS.
- Popište pseudoelementy.

Form

- o method POST (v požadavku), GET (v URL).
- o action přesměrování po dokončení (submitu).
- o enctype (multipart/form-data) pro odesílání souborů v POST.

Input

- Type
  - text (text)
  - radio (jedna z více možností)
  - checbox (Více z Více)
  - submit (odeslání)
  - date (datum)
  - datetime-local (datum a čas)
  - range (rozsah)
  - number (číslo)

Atributy

- required
- value
- name
- placeholder

Textarea

- Dlouhý text
- Párový tag

Select

o Výběr z možností (select - option).

• Fieldset

- o Skupina elementů.
- o Legend název skupiny pro ohraničení.

Label

o Popisek, udává se ID.

• Button

- o Type submit (odeslání), reset (smazání dat).
- o Lze tam navíc použít obrázek.

• Ovládání stavů

- o Selected select
- o Checked checkbox / radio

• CSS

o input[type="checkbox"] { ... }

• Pseudoelement

- o ::before
- o ::after

5. Kaskádové styly CSS

- Vysvětlete způsob zápisu a důvody použití externích a interních stylů i přímého zápisu stylu u konkrétního tagu.
- Vysvětlete definici stylů pro různé selektory (elementy HTML, pseudoelementy, třídy a identifikátory, kontextové selektory), slučování definic, dědičnost kaskádových stylů.

Typy stylů

- o **Externí styly** lze použít pro víc souborů, nemusí se ale načíst (<link rel="stylesheet" href="css.css">).
- o Interní styly vždy se načte, ale méně přehledné.
- o **Přímý zápis (inline)** jen pro jeden prvek (style="color:red;"), nelze použít Media Query.

Oddělovače CSS

- o **Čárka** (,) více elementů bude mít stejné styly.
- Mezera () všechny elementy následující po předchozím -KONTEXTOVÝ SELEKTOR.
- o **Šipka** (>) element následující pouze po předchozím.
- o **Plus** (+) první následující sourozenec (h1 + p).
- o Vlnovka (~) ovlivní všechny sourozence (h1 ~ p) ALT + 126.

Kontextové selektory

- o Odděluje se pouze mezerou.
- o Například: div p.

Informace k načítání CSS

- o Přednost má to, co se načte poslední.
- o Dědění dítě dědí od rodiče.

CSS značky

- o ID #id
- o Class .class
- o Name input[name="text"]
- o Tag div

• Pseudoelement

- o ::before
- o ::after

6. Javascript - Document Object Model

- Popište metody umožňující pracovat s jednotlivými elementy HTML dokumentu.
- Uveďte metody odkazující se na objekty dokumentu prostřednictvím id, name, třídy stylu či samotného názvu HTML značky.
- Popište objekt this.
- Vysvětlete způsob změny atributů prvků nebo získání hodnoty atributu, přidání či odebrání třídy stylu a změny CSS vlastností prvků pomocí Javascriptu (např. změna obrázku, změna barvy pozadí, změna textového obsahu, získání hodnoty textového pole apod.)

DOM - strom - node (element, text, komentář):

- o querySelector, querySelectorAll, getElementsBy(TagName, Name, ClassName), getElementById
- o querySelector vrátí nodelist, nelze poslat do FOR OF, ale lze použít metodu foreach.
  - .setAttribute
  - style
  - .innerHTML
- o children vrátí všechny potomky.
- o firstChild, lastChild může vrátit i text nebo comment.
- o firstElementChild, lastElementChild bude vždy element, ne text.
- o nextSibling, previousSibling další, předchozí sourozenec.
- o parentNode rodič elementu.

Vytváření elementů:

- o document.createElement(tag)
- o var.innerHTML = ...
- o var.setAttribute, var.getAttribute

Umístění elementů:

- o node.append konec node
- o node.prepend začátek node
- o node.before před node
- o node.after after node
- o node.replaceWith nahradí node

o elem.insertAdjacentHTML(where, html)

- beforebegin před blok
- afterbegin na začátek
- beforeend na konec
- afterend po bloku

Odstranění Node:

o .remove

• Classes:

- o .classList
  - add přidá
  - .remove odstraní
  - .toggle přidá / odstraní
  - .contains Vrátí true / false
- o .className
  - Vrátí / nastaví danou class nahrazuje již existují.

• Defer:

- o Vykoná script až po načtení.
- o <script src="script.js" defer></script>

Use strict:

- o "use strict";
- o Vyvolá error pokud není např.: deklarována proměnná.

• This

- o Kontext vykonávané funkce, výše v hierarchii.
- o V objektu chceme jeho vlastnost.
- Prakticky odvozuje na to, z čeho ho voláme <u>TEDY KDE JE</u>
   <u>NABINDOVANÝ</u>.
- o Pokud nemá info, použije global var window.
- o Arrow functions nemají this.

Event.target

- o Kontext události.
- o Odvozuje se na prvek, na kterém byla událost vyvolána.
- https://javascript.info/dom-navigation
- https://javascript.info/modifying-document
- https://javascript.info/styles-and-classes

7. Javascript – základy programování – proměnné, pole, podmíněné příkazy, cykly

- Určete, z jakých znaků může být tvořen název proměnné, vyjmenujte operátory včetně inkrementace a dekrementace, popište syntaxi ternárního operátoru, podmíněných příkazů a cyklů.
- Popište proměnnou typu pole a základní funkce pro práci s poli.

Proměnná

- o Čísla (ne na začátku)
- Podtržítko
- o Dolar
- o Velké a malá písmena

Const

o Nemění se.

Var

o Předzpracuje - kompilátor vytáhne na začátek var a function a udělá globální proměnnou.

Let

o Dostupné pouze v daném bloku a v něm vnořených.

• Operátory (unární)

```
    x++
    x--
    ++x
    --x
    -x (rychlá konverzace ze Stringu do INT).
```

• Operátory (binární)

- přiřadí hodnotu do proměnné
- o aritmetické operátory + /* %
- o relační operátory < <= == >= > === !=
- o logické operátory & && | || (pro XOR !=)

Operátory (ternární)

o cond?true:false

• Priority operátorů

- Závorky
- o Násobení
- o Sčítání, odčítání
- o Relační (<, >...)
- NaN Not a Number
- Dynamický jazyk datový typ stanovený sám oproti statickému.
- !!'true' => true
- +']' =>]

Podmínky

```
if (cond) {
        //if command
} else {
        //else command
}
switch (prom) {
        case 1:
                //commands
        break;
        case 2:
                //commands
        break;
        default:
                //commands
        break;
}
```

o break není povinný, pokud chceme přetečení.

Cykly

- o while (cond) {...}o do {...} while (cond)
- o for předem nastavujeme deklaraci, podmínku, inkrementaci.
  - for i klasický for

```
for (let i = 0; i < cars.length; i++) {
          text += cars[i] + "<br>";
}
```

for in - object

```
for (let x in person) {
    text += person[x];
}
```

• for of - (foreach) - arrays, string, maps, nodelists...

```
for (let x of cars) {
    text += x;
}
```

Pole

- o let arr = [1, 2, 3];
- o Pole v JS je vlastně objekt.
- o Kolekce hodnot s přístupem přes názvy.
- o Index vždy nezáporné číslo, ne String!

Práce s polem

- o .length délka pole
- o .unshift(item) přidání na začátek
- o .push(item) přidání na konec
- o .shift() odebrání ze začátku
- o .pop() odebrání z konce
- o .splice(index, howManyDelete) odebere od index howManyDelete itemů, lze použít k nahrazování či přidávání, pokud necháme nulu jako howMany, vrátí měněné hodnoty.
- o .slice(from, to) vrátí dané items od from do to
- o .concat(values..) přidává hodnoty na konec pole.
- o .indexOf Vrátí index nalezení, jinak -1
- o .includes pokud obsahuje, vrátí true, jinak false
- o .find(function(item, index, array) {...});) item je element, index je index, array je samotné pole, lze takhle hledat komplexně v poli.
- o .filter funguje stejně jako find, ale projíždí a vrací všechny hodnoty.

8. Javascript – uživatelské funkce

- Popište deklaraci funkce, parametry funkce a návratovou hodnotu funkce.
- Uveďte příklad funkce s parametrem a bez parametru.
- Vysvětlete rozdíl mezi globální a lokální proměnnou.
- Uveďte způsob spuštění funkce příkazem v jiné funkci, spuštění funkce událostí a spuštění funkce v časovém intervalu.

Klíčové slovo function

```
function name(vstupní hodnoty) {
    //commands
    return ..
}
```

• Function expression (anonymní funkce)

- o const f = function() {}
- o this se vztahuje k objektu.

• Lambda expression (arrow function)

```
o const f = (vstupní hodnoty) => {}
```

o this se vztahuje na DOM (nepřebírá kontext).

```
[...].filter(functionName);
[...].filter((c?) -> c%2 == 0);
```

• Globální proměnná

 Definována kdekoliv v JS kódu mimo funkci či blok, dostupná odkudkoliv.

• Lokální proměnná

 Definovaná v bloku, nejčastěji ve function, dostupná jen z bloku, při stejném názvu má přednost lokální.

Funkce se volá svým jménem, např.: getDate();

• Spuštění událostí

- o onclick v HTML
- o addEventListener("click", functionName) nastavit event ve vstupní proměnné a pak nemusím používat this.
  - odebírání skrz proměnné removeEventListener
  - click
  - contextmenu right click
  - mouseove / mouseout hover
  - mousedown / mouseup mouse click
  - mousemove
  - keydown / keyup zmáčknuto tlačítko
  - submit form
  - focus i když třeba pomocí tab
- o setTimetout odložené puštění
- o setInterval pravidelný interval
  - čas v ms
- o clearTimeout
- o clearInterval
  - udávat ID vytvořené události
- https://javascript.info (2.4 2.17)

9. Javascript – objekty Date, Math, String

 Popište metody objektu Date pro práci s datumy, metody objektu Math pro zaokrouhlování a generování náhodných čísel, metody objektu String pro získání určité části textu, převedení textu na malá nebo velká písmena.

Math

- Zaokrouhlování
  - round podle pravidla
  - floor vždy dolu
  - ceil vždy nahoru
- o random mezi 0 (včetně) a 1 (kromě)

String

- o toUpperCase()
- o toLowerCase()
- o substring() podřetězec mezi indexy
- o indexOf() pozice prvnímu výskytu
- o slice() podřetězec mezi zadanými indexy

Date

- o objekt (new Date(rok, měsíc, den, hodiny, minuty, sekundy))
- o konstruktor bez parametru současný čas
- o automatické opravování
- Při kopírování nutné let datum² = new Date(datum¹), jinak se vytvoří reference!
- o getDate() vrací den v měsíci (1 až 31).
- o getDay() vrací 0-6. den v týdnu, 0. je neděle.
- o getMonth() vrací měsíc (0 až 11).
- o getFullYear() Vrací rok (4 číslice).
- o getHours() vrací hodiny (0 až 23).
- o getMinutes() vrací minuty (0 až 59).
- o getSeconds() vrací sekundy (0 až 59).
- o getTime() vrací počet milisekund od 1. ledna 1970.
- o setDate() nastavuje den v měsíci.
- o setMonth() nastavuje měsíc (0 až 11).
- o setFullYear() nastavuje rok (4 číslice).
- o setHours() nastavuje hodiny (0 až 23).
- o setMinutes() nastavuje minuty (0 až 59).
- o setSeconds() nastavuje sekundy (0 až 59).

Javascript – dynamické formuláře, kontrola dat, regulární výrazy

- Popište formulářové prvky, uveďte různé metody Javascriptu umožňující získat a měnit hodnoty jejich atributů či CSS vlastností, popište různé události formuláře.
- Popište regulární výrazy a uveďte příklady použití.
- Uveďte příklady obrany proti odesílání formulářů roboty.

Změny

- o Prvky change, input, focus (také vložení)
- o Form submit, reset

Hodnoty

- o value
- o checked

• Zastavení provádění v eventu

- o preventDefault zastaví jen akci daného elementu
- o stopPropagation zastaví i všechny akce které jsou nad elementem

Regex - funguje i příznak G (hledá všechny shody)

- o match závislé na příznaku G
- o matchAll (Nefunguje s příznakem G)

Dva typy

- Objetkové
  - exec (shody)
  - test (true, false)

String

- match
- matchAll
- replace

11. – 16. Práce s databází v PHP

11. PHP – vyhledávání a filtr dat

- Vysvětlete dotazy relační databáze s podmínkou pro filtr dat.
- Popište PHP funkce pro načtení a výpis dat z tabulky.
- Popište obě metody předání hodnoty prostřednictvím formuláře a její využití pro filtr dat.

12. PHP – výpis a řazení dat

- Vysvětlete pojem relační databáze a možnosti načtení dat z několika tabulek, které jsou ve vztahu.
- Popište PHP funkce pro načtení a výpis dat z tabulek.
- Popište metody předání hodnoty prostřednictvím hypertextového odkazu a její využití pro řazení dat.

13. PHP – vložení dat do databáze

- Popište vytvoření spojení s databází, nastavení znakové sady, princip kontroly dat a uložení zadaných dat jako nového záznamu do databáze.
- Vysvětlete souvislosti mezi metodou odeslání dat formuláře, pojmenováním polí formuláře a PHP proměnnými.
- Vysvětlete SQL dotaz pro vložení záznamu.

14. PHP – načtení dat do formuláře

 Popište způsob identifikace záznamu, načtení konkrétního záznamu a zobrazení hodnot ve formuláři (hodnoty textového pole, zaškrtnutí zaškrtávacího pole, označení správného přepínače či hodnoty výběrového pole).

15. PHP – uložení editovaných dat

 Popište způsob editace záznamu dat z databáze, načtení konkrétního záznamu, provedení změn údajů, kontroly odeslaných dat a provedení změny záznamu v databázi.

16. PHP - smazání dat

 Popište způsob výběru záznamu určeného ke smazání, zobrazení vybraného záznamu a výzvy k potvrzení smazání záznamu, provedení skutečného smazání záznamu.

Jak to vlastně funguje?

- Udělám si instanci třídy.
- Připravím query a spustím prepare.
- Nabinduju parametry (pokud nějaké mám).
- Spustím.
  - o Chci jen provést execute.
  - o Chci i získat data fetchAll.

PDO

- Instance třídy new PDO();
- o \$pdo = new PDO('mysql:host=localhost;dbname=mojedatabaze', 'uzivatel', 'heslo');
- \$dotaz = \$pdo->prepare("SELECT * FROM mojetabulka WHERE sloupec1 = :hodnota1 AND sloupec2 LIKE :hodnota2");
- o \$dotaz->bindValue(':hodnotal', 'abc');
- o \$dotaz->bindValue(':hodnota2', 'abc');
- o \$dotaz->execute();
- o \$vysledky = \$dotaz->fetchAll();
- **bindValue** přímo přijme hodnotu umožňuje definovat typ, defaultně String.
- **bindParam** přijme referenci, takže je možné ještě změnit umožňuje definovat typ, defaultně string.
- Do execute lze ještě dosadit hodnoty

```
$dotaz->execute(array(
    ':filtr' => "%$filtr%"
));
```

- Fetch vrátí pouze jeden řádek
- setFetchMode
  - o FETCH_BOTH vrací výsledky jako pole s oběma typy klíčů (číselné i názvy sloupců tabulky) defaultní.
  - o FETCH_NUM vrací výsledky jako pole s číselnými klíči (klíče jsou pořadová čísla sloupců tabulky) .
  - o FETCH_ASSOC vrací výsledky jako asociativní pole (klíče jsou názvy sloupců tabulky) .
  - o FETCHC_OBJ vrací výsledky jako objekty s vlastnostmi odpovídajícími názvům sloupců tabulky STD class.
  - o FETCH_CLASS Vrátí do třídy \$dotaz->setFetchMode(PDO::FETCH_CLASS, 'MojeTrida');

Exec

- o Pro insert, update, delete.
- o Pouze pokud nevrací výsledky.
- o Vrátí počet ovlivněných řádků.

LastInsertId

- o Poslední vložené ID do databáze.
- o \$pdo->lastInsertId()

Options

- o PDO::MYSQL_ATTR_MULTI_STATEMENTS zakáže provádění více dotazů najednou.
- o PDO::ATTR_ERRMODE nastavuje, jak se mají zpracovávat chyby.
- o PDO::ATTR_EMULATE_PREPARES určuje, zda se mají dotazy emulovat.
- o PDO::ATTR_DEFAULT_FETCH_MODE určuje výchozí způsob vracení výsledků.

• Nastavení znakové sady

- o V connection Stringu "mysql:host=\$host;dbname=\$db;charset=utf8mb4"
- o Nebo exec \$dbh->exec("set names utf8mb4");

• Odesílání dat a pojmenování proměnných

- o GET / POST
- o Při get dostupné v \$_get.
- o Při post dostupné v \$_post.
- o Nastavuje se v atributu name u inputu.

17. PHP – regulární výrazy, datumové a řetězcové funkce

- Uveďte příklady PHP funkcí pro práci s datumy a řetězci znaků.
- Popište jejich argumenty a výsledky.
- Uveďte příklady regulárních výrazů, popište způsob jejich využití.

String funkce

- o strlen() délka řetězce.
- o strtolower() na malé písmena.
- o strtoupper() na velké písmena.
- o substr() podrřetězec ze zadaného řetězce.
- o str_replace() nahradí výskyty zadaného řetězce v daném řetězci.
- o strpos() vrátí pozici zdaného řetězce nebo false.
- o trim() odstaní mezerry na začátku a na konci.
- o htmlspecialchars() převede zvláštní znaky na HTML entity.
- o explode() rozdělí řetězec na pole podle oddělovače.
- o impode() sloučí pole do jednoho řetězce s daným spojovačem.

• Datumové funkce

- o date("m/d/Y H:i:s"); aktuální datum v daném formátu.
- o time() vrátí Unix timestamp (od 1970).
- o strtotime() vrátí Unixový timestamp zadaného slovem (např.: next Monday).
- o getdate() pole s aktuáním časem [weekday], [hours]...
- o mktime() (vytvoří datum a vrátí unix timestamp).
- o date_default_timezone_set() nastaví časovou zónu na danou lokaci.

Datumové funkce – objektové

- o \$date = new DateTime();
- o echo \$date->format("m/d/Y H:i:s");
- o \$date = new DateTime();
- o \$date->modify("+1 day");
- o echo \$date->format("m/d/Y");
- o \$date1 = new DateTime("2022-05-27");
- o \$date2 = new DateTime("2022-06-03");
- o \$interval = \$date1->diff(\$date2);
- o echo "Rozdíl je " . \$interval->format("%a dnů");

• REGEX

- o Funkce začínají vždy preg_xxx().
- o preg_match() řetězec obsahuje jednu schodu obvykle jestli odpovídá.
- o preg_replace() nahrazení řetězce jiným řetězcem dle regexu.
- o preg_match_all() vrátí v poli části řetězce, které odpovídají vzoru.
- o preg_split() rozdělí řetězec dle regexu a vrátí jako pole (vylepšený explode) .

• REGEX – psaní

- o [] přípustná množina znaků [a-z]; [abc]; [-abc] (zahrnuje pomlčku); [^a-z] (nemůže obsahovat a-z; alt + 94) .
- o () skupina např.: ^(demo|example)[0-9] matchne demol, example4, ale ne demoexample2.
- {} kvantitifátor ?* + {1,}.
- o \-escapuje.
- o . jakýkoliv znak.
- o ? může být opakováno 0 nebo 1.
- o ^ .. \$ začátek a konec.
- Přípustná množina + kvantifikátor.

18. PHP – vlastní uživatelské funkce, třídy a objekty

- Vysvětlete deklaraci vlastní třídy, jejích vlastností a metod a jejich použití.
- Vysvětlete deklaraci metody i funkce, předávání vstupních hodnot pomocí parametrů při jejím volání a výsledné hodnoty při jejím ukončení.
- Vysvětlete rozdíl mezi metodou a funkcí.

Obsahuje: TŘÍDY, METODY, VLASTNOSTI (proměnné)

• Třídy

- Klíčové slovo class
  - class name {...}
- o Obsahuje metody a vlastnosti.

• Vlastnost - proměnná ve třídě.

- o \$obj->vlastnost = 5; zavolá se metoda set, je pak na mě, co budu dělat.
- Pokud je private a snažím se použít set a nemám set metodu vyvolá chybu.
- o Pokud je public a snažím se použít set a nemám set metodu vytvoří veřejnou proměnnou.

Metoda - funkce ve třídě

- o Magická metoda dvě podtržítka na začátku.
  - Nevolají se přímo.
  - _construct spustí se při použití new.
  - __set (\$propname, \$value)
  - _get (\$propname) musí být deklarovaná a nesmí být private.
  - _clone() duplikuje objekt, nutné nastavit.
- Deklarace
  - function name(\$inputVars) {..}
- **METODA** ve třídě.
- FUNKCE mimo třídu.

Vlastnosti funkcí a vlastností

- o public dostupné v libovolného místa v kódu (METHODS, VARS).
- o private dostupné pouze v rámci dané třídy (METHODS, VARS).
- protected dostupné v dané třídě a v odvozených třídách (<u>METHODS</u>,
   VARS).
- static je dostupné i bez vytvoření instance třídy pomocí :: -(METHODS, VARS).

o abstract - (CLASSES, METHODS)

- Slouží ke stanovení metody, která bude dostupná ve všech odvozených třídách.
- Například budu mít abstraktní třídu shape, můžu pak odvozovat jednotlivé tvary a vždy musí mít metodu getArea().

```
abstract class Shape {
    abstract public function getArea();
}

class Circle extends Shape {
    private $radius;
    public function __construct($radius) {
        $this->radius = $radius;
    }
    public function getArea() {
        return 3.14 * $this->radius * $this->radius;
    }
}
```

o final - (CLASSES, METHODS)

Nelze pak od tříd či metod dále dědit.

• Přístup ke třídám a metodám

- o \$obj = new MyClass();
- o \$obj->myMethod();

• Přístup ke static metodám

O Trida::myMethod();

Vstupní data

- V závorce
- o function name(\$data, \$data2) {...}

Výstupní data

- Na konci metody
- o return \$data

POLE

- o Spíše podobné mapě, spíše se orientuje dle klíčů než k indexu.
- o myArray = array(1, 2, 3, 4, 5);
- o \$myArray[] = 6; přidá na konec pole, zvýší poslední index o 1;

```
$myArray = array(

'key1' => 'hodnota1',

'key2' => 'hodnota2',

'key3' => 'hodnota3'
);
```

new stdclass - vytvoří nový objekt, které nemá žádné vlastnosti

```
$obj = new stdclass();
$obj->name = 'John';
$obj->age = 30;
echo $obj->name;
echo $obj->age;
```

• Při použití &\$var předám odkaz na hodnotu. To znamená, že můžu upravovat v metodě například proměnné i mimo metodu.

```
$a = 5;
$b = &$a;
$b = 10;
echo $a; // ($a = 10)
```

• Dynamické vyjádření názvu proměnné:

```
$name = 'prom1';
$$name = 'hello'; // ekvivalentní zápis: $prom1 = 'hello';
```

19. PHP – session, cookies

- Uveďte příklady využití session, způsob jejich vytvoření a načtení a jejich odstranění.
- Session na straně serveru.
- Cookies na straně uživatele.

COOKIE

- o setcookie nastavení nové cookie / úprava staré
  - Jméno povinné
  - Hodnota
  - Expirace time() + seconds
  - Doména atd.
- Smazání cookies
  - Nastavení času do minulosti od ted (např.: -1, 1...).
  - Čas o smaže ve chvíli zavření prohlížeče.
- o \$_cookie se aktualizuje až po reloudu!

SESSION

- o session_start() obnoví proměnné session do \$_session / vygeneruje nové session ID a pošle klientovi.
- o unset(\$_SESSION["name"]) zrušení hodnoty.
- o session_destroy() Zruší session včetně session id.

20. PHP – soubory

- Uveďte náležitosti, které musí splňovat HTML formulář, aby mohl posílat soubory.
- Uveďte možnosti a funkce PHP pro upload souborů.
- Uveďte PHP funkce pro otevření složky a načtení názvů souborů.
- Uveďte možnosti rozeznání typů souborů a jejich vypsání buď jako odkazu (např. pro otevření PDF do nové záložky prohlížeče) nebo zobrazení obrázku (soubory jpg, png, gif).

HTML formulář musí obsahovat:

- o POST
- o enctype="mutlipart/form-data"
- o input type file

• PHP - Pole \$_FILES

- o \$_FILES['formInputName']['valueType']
  - [name] jméno souboru.
  - [size] velikost v bajtech.
  - [error] typ chyby při uploudu.
  - [tmp_name] dočasný název.
  - [type] typ souboru (např.: image / gif) MIME type.

Chyby uploadu:

- o **0:** ok.
- o 1: moc velké (v upload_max_filesize).
- o 2: moc velké (v HTML).
- o **3:** pouze částečně nahráno.
- o **4:** nenahráno (chybí soubor).
- o **6:** chybí /tmp složka.
- o 7: chyba zápisu na disk.
- o 8: chyba extensionu extension přerušil upload.

• Uploud více souborů

MIME TYPES

- o Funkce mime_content_type();
- o image/gif, image/png, image/jpeg
- o text/css, text/html, text/javascript
- o video/mp4, video/mpeg
- o applikaction/pdf

• move_uploaded_file() - přesun souboru do trvalého umístění

```
o $file_tmp = $_FILES['image']['tmp_name'];
```

- o \$file_name = \$_FILES['image']['name'];
- o move_uploaded_file(\$file_tmp, "dir/" . \$file_name);

Otevření složky

- o scandir(directory);
- o nevypisovat . a .. directory (buď podmínkou nebo array_diff)
- o glob("dir/*");
- o glob("dir/*.pdf");

21. Návrh databáze, základní databázové pojmy, datové typy

- Popište princip relačních databází, základní pojmy z oboru databází (relace, entita, atribut, doména atributu) a datové typy.
- Návrh databáze vytvoření databáze a tabulek (včetně syntaxe odpovídajících příkazů).
- Funguje na principu matematických množin.
- Relace tabulka.
- Entita záznam.
- Atribut sloupec.
- Doména atributu hodnota atributu.
- Indexy se ukládají jako B+ strom.
- **Datové typy** VARCHAR, TEXT, CHAR (doplňuje se mezerama), INT, TINYINT, ENUM, SET, DATETIME, TIMESTAMP
- Relace propojení 1:1 1:n n:n

```
CREATE TABLE name (
column1 datatype,
column2 datatype,
column3 datatype
);
```

22. Normalizace dat, klíče, indexy

- Popište první, druhou a třetí normální formu dat.
- Co je to primární a cizí klíč, unikátní a neunikátní indexy.
- Popište jejich význam.

NENÍ V ZEALU!!

- **Primární klíč** může být jednoduchý či složený, lze u něj nastavit auto increment, musí být jedinečný.
- **Cizí klíč** odkaz na primární klíč do jiné tabulky, pokud je ve stejné, tak se nazývá jako unární vazba.

• Normalizace databáze

- o **1. Všechny hodnoty jsou atomické** hodnota se v jednom záznamu neopakuje například telefonní číslo.
- 2. Každý neklíčový atribut musí být plně závislý na každém kandidátním klíči - neopakování dat - například názvy (názvy kurzů, adresy zákazníků). Stačí tedy, pokud vše záleží na primárním klíči. Mám zákazníky - u nich jméno, adresu, město, stát.
- 3. Neobsahuje tranzitivní závislost mezi neklíčovými atributy nesmí být závislost. - Nesmí už být ani vztah. Mám zákazníky - u nich jméno, ale adresa, město i stát už je v jiné tabulce

23. Spojování více tabulek, seskupování výsledků

- Vysvětlete základy spojování tabulek v relačních databázích.
- Popište vlastnosti klauzule JOIN.
- Vysvětlete seskupování dat a agregační funkce.
- Jedná se o spojení více tabulek pomocí klíče.
- Natural JOIN spojuje na základě stejných názvů sloupců a stejných hodnot.
- Union spojení více výsledků.

• Druhy joinů:

- o LEFTJOIN Vybere vše v A včetně průniku.
- o INNERJOIN Vybere pouze průnik.
- о RIGHTJOIN Vybere vše v B včetně průniku.
- o LEFTJOIN WHERE BIS NULL vybere pouze A bez průniku.
- o RIGHT JOIN WHERE A IS NULL vybere pouze B bez průniku.
- o FULL OUTER JOIN Vybere vše.
- o FULL OUTER JOIN WHERE A IS NULL OR B IS NULL vybere vše bez průniku.
- **Počet výsledků před JOINem** můžeme poznat podle rozdílných hodnot v tabulkách.
- Klasické funkce neupravují funkce dat.
  - o CONCAT()
- Agregační funkce upravují počet dat na výstupu.
  - O COUNT(), MIN(), MAX(), AVG(), SUM(), GROUP_CONCAT()
- GROUP BY shromáždění podle dané hodnoty
- HAVING WHERE pro agregační funkce

24. Výpis dat, vestavěné funkce

- Popište možnosti příkazu SELECT pro filtrování a řazení výsledků.
- Uveďte příklady matematických funkcí, funkcí pro práci s textovými řetězci, formátování datumu.

Zeal 12.4 - 12.7

SELECT data

FROM table

JOIN table2 ON table2.id = table.id

WHERE condition

GROUP BY id

HAVING condition

ORDER BY id

LIMIT 10

- WHERE podmínka pro omezení výběru dat, aplikovaná na jednotlivé řádky lze použít neagregační funkce, matematické operátory, LIKE, REGEXP (regulární výrazy) apod.
- ORDER BY řazení dat ve sloupci vzestupně a sestupně.
- Aliasy přejmenování sloupců SELECT table.id AS myld.
- LIMIT omezí výběr dat z výsledku.

25. Základy SQL příkazů, přidávání, úprava a odstranění dat

• Popište syntaxi příkazů INSERT, UPDATE, DELETE, TRUNCATE a DROP.

INSERT

- o INSERT INTO (name1, name2) VALUES (value1, value2)
- o INSERT INTO SELECT zkopírování z jiné tabulky
- O INSERT INTO SET (col) = (val)

REPLACE

o Stejné jako INSERT, ale nahradí při duplicitě.

UPDATE

- O UPDATE name SET column = value
- o Lze použít where, order by, limit, join.

• DELETE

- o DELETE FROM name
- o Stejné jako update.

TRUNCATE

- o Smaže i auto increment, prakticky DROP a CREATE, nespouští triggery.
- o TRUNCATE name

DROP

- o Smaže tabulku.
- o DROP tableName

• DELETE a UDPATE lze použítvat i u JOINu, ale je nutno určit, s jakou tabulkou se pracuje (před FROM).

UPDATE table1

JOIN table2 ON table1.id = table2.id

SET table1.atr = 1,

table2.atr = 2

WHERE condition

Bonus – Jak psát REGEX?

- 1. Ubal si **pořádného jointa**.
- 2. Začni na random mačkat klávesy.
  - o Funguje to? Super.
  - o **Nefunguje to?** V září si snad vylosuješ lepší otázku.
- Regex syntaxi najdeš v Zealu zde: Javascript -> Guide -> Regular Expresions -> Regular Expresion Syntax Cheat Sheet.
- Regex je vždy v těchto scuffed lomítkách
  - o /regex/

• Kontrola znaků

- o \d jedno číslo od 0 do 9
- o w-jeden znak ASCII znak, číslo nebo podtržítko
- o \s-white space character mezera, tab, new line
- o . jakýkoliv znak (mimo new line)
- o \i- ignoruje velikost písmen

Kvantifikátory

- o + jeden nebo více
- o {n} přesně nkrát ({3} třikrát)
- o {n, k} nkrát až kkrát ({2, 4} dva až čtyřikrát)
- o {n,} alespoň nkrát ({2,} alespoň dvakrát)
- o * nulakrát anebo více
- o ? jednou anebo vůbec

Logika

- o | OR operand
- o () capturing group (A(nt|pple) Ant nebo Apple)

• Skupiny znaků

- o [...] uvedené znaky ([AEIOU] A nebo E nebo I nebo O nebo U)
- o [A-Z] rozsah znaků A-Z
- o [^x] až na znak x jakákoliv znak (alt + 94)

Kotevní znaky

- o A začátek Stringu (ne v hrané závorce, tam to znaky vylučuje)
- o \$ konec Stringu
- o \g global search (pouze v JS)

Podmíněné hledání

- o (?=...) hledej, pokud <u>splnilo na začátku</u> (?=\d{10})\d{5} označí <u>01234</u> V <u>01234</u>56789
- o (?<=...) hledej, pokud <u>splnilo na konci</u> (?<=\d)cat označí <u>cat</u> v 1<u>cat</u>
- o (?!...) hledej, pokud nesplnilo na začátku (?!theatre)the\w+ označí, pokud hledáme v theme
- o (?<!...) hledej, pokud nesplnilo na začátku \w{3}(?<!mon)ster označí, pokud hledáme v Munster

Příklady (jednodušší)

- o /hello/ vyhledá všechny výskyty slova hello v textu
- o /hello|hi/ vyhledá všechny výskyty slova hello nebo hi v textu
- /hellolhi/i vyhledá všechny výskyty slova hello nebo hi v textu, bez ohledu na velikost písmen
- o /h.llo/ vyhledá všechny výskyty slova, které začínají na "h" a končí na "llo", přičemž kdekoliv mezi h a llo může být libovolný znak
- o /h.*llo/ vyhledá všechny výskyty slova, které začínají na h a končí na llo, přičemž mezi h a llo může být libovolný počet znaků
- o /h.[3]IIo/ vyhledá všechny výskyty slova, které začínají na h a končí na IIo, přičemž mezi h a IIo musí být právě 3 znaky

- o /^hello/ vyhledá všechny výskyty slova hello, která se vyskytují na začátku textu
- /hello\$/ vyhledá všechny výskyty slova hello, která se vyskytují na konci textu
- /he{2}lo/ vyhledá všechny výskyty slova hello, kde e se vyskytuje právě dvakrát
- o /he{2,3}lo/ vyhledá všechny výskyty slova hello, kde e se vyskytuje minimálně dvakrát a maximálně třikrát
- /he+lo/ vyhledá všechny výskyty slova hello, kde e se vyskytuje alespoň jednou nebo vícekrát
- o /he*lo/ vyhledá všechny výskyty slova hello, kde e se může vyskytnout nulakrát nebo vícekrát
- o /h[^aeiou]llo/ vyhledá všechny výskyty slova hello, kde mezi h a llo může být libovolný znak, kromě samohlásek a, e, i, o, u
- o /h[a-f]llo/ vyhledá všechny výskyty slova hello, kde mezi h a llo může být libovolný znak z rozsahu a až f
- o /h[abc]llo/ vyhledá všechny výskyty slova hello, kde mezi h a llo může být libovolný znak z seznamu a, b, nebo c

• Příklady (složitější)

- o /^[a-zA-Z]+\s+\d+\$/ adresa s číslem popisným
- o /^[^@]+@[^@]+\.[^@]+\$/ jednoduchý email
- o /^([0-9]{1,2}]100)\$/ číslo v rozsahu 0 až 100
- o /^([1-9]|[1-2][0-9]|3[0-1])\([1-9]|1[0-2])\([2-9][0-9]{3}\$/ datum ve formátu d.m.rrr
- o $\[\sqrt{192}168\[(0-9)[1-9][0-9][1[0-9][2][0-4][0-9][25[0-5])\[(0-9)[1-9][0-9][1[0-9][2][2[0-4][0-9][25[0-5])\]$
- o /^(https:\/\]http:\/\)?(www.)?([\w\d-]*\.){1,500}[\w\d]{1,10}\$/i URL včetně protokolu či subdomén

Zdroje

o https://www.rexegg.com/regex-quickstart.html